בא א ב מיי׳ פ״ג מהל׳ טומאת אוכלין הל"ג נופ"ג מהלי שאר אבות

בב ג מיי׳ פ״ג מהל׳ טומאת

אוכלין הל"י:

מוכנין הנ"י: כג ד ה מיי שם הל"ג: כד ו מיי שם ומיי פ"ג מהל' שאר אבות הטומאה הל"א:

תום' הרא"ש

מחשבה

"צריכות מחשבה לכשיתלשו הסבר מחשבת

 ל) ובחים קה: עהרות פ"ח מ"ח בכורות י. [שקלים פ"ה ה"ח], צ) [ברכות יע: גיטין נה:], ג) חולין סב:,
ד) [עהרות פ"ח מ"ו],
ד) [עברות כע: חולין סב:,
ד) [עברות פ"ח מ"ו],
ד) [עברות כע: חו"ין, ס) [שבת כט: יש"כן,
ט עוקלין פ"ג מ"ג בכורות י.
כריתות כלה, ז) עוקלין שם מ"ג בכורות שם,
מ"ג בכורות שם כריתות שם,
מ"ל ליתל ללה, ט) [דף ללה, , י] [וע" תום" חולין

הגהות הב"ח (A) רש"י ד"ה נגלת גהמה וכו' אי חשיב עליה מנטרפה:

,[:30

מוסף רש"י

צריכה מחשבה. לטמא טומאת אוכלין אם נגע נה שרק, שאם תגע אחרי כן באוכלין כשרין תטמאס, וכל כמה דלא חשיב עליה לית ביה שום שותא מעלה לעוד ביה שום שותא מעלה דבלת עוף טהור אינה מטמאה אלא אם בו אוכלה ואז מטמאה אומו כן מוכנס זמו מפתמה כותן בגדים שהוא לבוש בשעת בליעה (בכורות י.) או: לריכה מחשבה להצטרף פחות מכזית אוכלין לקבל טומאת אוכלין . נמגע (זבחים קה:). ואינה לנתע (ובורים קוה), ואברי צריכה הכשר. לטמא, לא למים ולא למגע שרץ, שמאליה מטמאה, הואיל וסופה לטמא טומאה חמורה חחוז הואיל ויש עליה טומאה (שם) אומיר לים עליי קולמיי חמורה לטמא אדם ובגדים אם היה אוכלה, ואמר בכרימות בפרק דם שחיטה כא.) וכי יותן מים וכו' מה זרעים מיוחדין שאין סופן לטמא טומאה חמורה לריכין לטמא טומאה מתורה צריכין הרבה. אף כל שאין סופן הרבה. אף כל שאין סופן לטמא טומאה מתורה צריכין הרבה, רצא שין הרבה לא שומאה מתורה ואין צריכין הרבה, דלא שין הרבה לא מתורה ואין צריכין התשבה בשומאה קלה דאוכלין וכן מתשבה בבודות ". עבוני דא עבונית. הלכה רווחת בישראל, דכחים (דברי כג) על הדוו אתר הדוו להדוו אתר הדוו א על דבר חשר לח קדמו חתכם, ואין דרכה של חשה לקדם וחוליו חבים החיוד החייד לווף לכם של לושה לבקול (חולין סבי). חזיוה רבנן דרכה ואכלה. לאום מכמים שדורסת ואוכלת, והיינו גירותא. דלממיען בפרה כל הבשר (חולין קט:) לפרק לל הכשל (מורץ קום) אסר לן גירותא שרא לן לישנא דכוורא, שטעמו כטעמו. וממוך שאין אנו בקיאין בהס, נראה לי דעוף הבא לפנינו יש נראה לי דעוף הבא לפנינו יש לומר שמא ידרום, דהא הך מרנגולמא דאגמא היי תרנגונמת דחגמת היו מחזיקין בטהורה ולאחר זמן ראוה שדורסת ואין עוף נאכל לנו אלא במסורת, עוף שמסרו לנו אבוחינו בטהור, שתסרו לנו הבוחילו בטהור, ושלא מסרו לנו יש לחוש, ובמסורת יש לנו לסמוך כדאמר (שם סג:) שעוף טהור נאכל במסורת (שם סב:). משם ראיה. בממיה סוכה כח.). נבלת בהמה נוכה כח.). גבלת בהמה נוסורה בכל מקום. ולפילו ככליס שהעם מועע (כריחות כא.) סממל ללכילת עבו"ם ללל מליקה, ועוד עבו"ם ללל מליקה, ועוד דימוי לחד (שלל מחסום) הלכך לוינה לריכה ממשבה הלכך לוינה לריכה ממשבה מכבילה אוכלין (בכורות י.). ונבלת עוף טהור והחלב. של שמוטה.

עד אחר שחיטה והרי מתה אבל אי שמה מחשבה לאחר תלישתן לאוכלן ואע"ג דכבר חשב בחבורן שהרי נמלך לא פקע שם אוכל מינה במה שנתנבלה עד שתפסד מאכילת כלב: עליהן לאדם: לריכות מחשבה. לאכילה ושוב תטמא מאיליה ותחזור תרנגולתא האגמא. הזכר אסור לפי שאין לו סימני טהרה ותטמא אוכלין במגע דהא מאיליה קודם מחשבה אין לה טומאה אלא בבית הבליעה: ואינה לריכה

הכשר. כדיליף לקמן בשמעתין [נא.] כל שסופו לטמא טומאה חמורה אין לריך הכשר לא שום הכשר ירידת טומאה לא הכשר מים ולא הכשר שרן אלא מאיליה בלא שום נגיעה: אלמא מחשבת חיים. דהא מחיים סתמא לאכילה ואפ"ה לא מהניא ההיא מחשבה לטומאה דבעינן מחשבה בשעה שראוי לקבל טומאה ומחיים לאו בר קבולי טומאה הוא: הכא נמי מחשבת חבור. הואיל ומחובר לאו בר קבולי טומאה לא שמה מחשבה: מן הרום. עוף הבר פורח באויר דלא הוה קמן מחיים דליחשביה: תרנגולת שביבנה. דאמרינן לקמן כותים היו שם וחשבו עליה והא תרנגולת עוף מזומן הוה והויא קמן מחיים ואפילו הכי בעי מחשבה לטומאת מגע: עוף טמא מי מטמא. בבית הבליעה והא קיימא לן (חולין דף ק:) מי שאיסורו משום בל תאכל נבלה יצא זה שאיסורו משום בל תאכל טמא לאים ותרנגולת שביבנה מטמיא בבית הבליעה הואי מדקא מייתי לה רבי יוחנן בן נורי לקמן סייעתא למילתיה דפליג בגחל שנפלה בגת אלמא דומיא דגוזל הוא: שמרדה. שברחה ונעשית מדברית לאדוניה ושם גדלה אפרוחין ומהן נפל אחד כאן דלא היתה בו מחשבה מעולם: ומאי ברא. דהאמר לכו: דאיבראי ממרה. הנעשה מדברית לחדוניה: סרנגולחת. נקבה דאגמא הואי דההוא עוף טהור הוא אליבא דרב פפא: חזיוה רבנן דדרסה. מקבלת ברגליה מה שאוכלת. ואני אומר שדורסת על מאכלה ברגליה לאחוז שלא יבא כולו לפיה ואין עוף טהור עושה כן: והיינו גירותה. דקיימה לן גירותה עוף טמא הוא דאמר בפרק כל הבשר (חולין דף קט:) כל מה דאסר לן רחמנא שרא לן לקבליה אסר לן דמא שרא לן כבדה חסר לן גירותה שרה לן לישנא דכוורא: גוול. טהור: שנפל לגת. ומת: וחשב עליו להעלותו לכותי. להאכילו: טמא. טומאת אוכלין ומטמא אוכלין אחרים במגע דמעלמו באה עליו טומאה משחשב עליו כדיליף לקמןש הואיל וסופו מטמא אדם כגון האוכלו מטמא בגדים בבית הבליעה לענין טומאה הלה

מחשבת חיים לא שמה מחשבה. דמחיים לא חשב לאוכלה לריכות מחשבה. לאכילה ושוב מטמא טומאת אוכלין שיחשב עליהן

ולא שרי מטעם

כל היולא מן הטהור טהור שהרי האם לא ילדה האפרוח אלא בינים הטילה והאפרוח מעפרא קא גדיל ונאסר ממילא ע"י סימני טומאה ונקבה נמי אין לאוסרה למאן דאסר זה וזה גורם דהא אפרוח לא יצא אלא מו הבילה ומעפרא קגדיל כדפרישית ומיהו נראה עיקר ששני מינים הן והמין שקורין תרנגולתא דאגמא שרי הזכר והנקבה דיש להן סימני טהרה והמין שקורין תרנגול דאגמא אסור הזכר והנקבה דאין נראה שמין אחד חלוק הזכר מהנקבה ועוד כיון דלא הוי מעופות טמאין הכתובין דבהנהו בכל מין יש זכר ונקבה משום סימני טומאה אין לאסור עד שיהא בו כל

דהכשר אינו מועיל עד שיהא אוכל כדאמר בהעור והרוטב (חולין קכח.) גבי עולשין שהדיחן לבהמה ובחלב בהמה טמאה פשיטא דחלב נריך מחשבה דמ"ש מבשרה וגבי כרכים גרסינן ליה ומיירי בחלב שחוטה דכיון דאין לריך מחשבה הוי אוכל ומתכשר בדם שחיטה:

אלא בכפרים. תימה דע"כ רבי יוחנן בן נורי לא בעי מחשבה אפילו בכפרים מדעביד ק"ו וא"כ מאי פריך ויש לומר דה"פ [אלא] בכפרים ומי איכא כו' וא"כ בלא נפל לגת נמי לרבנן לריך מחשבה ואע"ג דמקשה אסיק אדעתיה הא דנקט נפל לגת מכל מקום פריך מעיקרא אילימא בכרכים כו' דסבר דמחמת נפילה לגת לא מימאס כולי האי עד שיעשה ככפר עד דמשני רבי זירא: ל"ב גבי כפרים והחלב דחלב דמאי אי דבהמה טהורה ולריכה מחשבה בכפרים דאין דרך לאכול חלב אם כן אמאי אין נריך הכשר דחלב נבלת בהמה טהורה אין סופה לטמא טומאה חמורה כדאמרינן בכל שעה (פסחים כג.) מחלב נבלה וחלב טרפה יעשה לכל מלאכה ואי בחלב שחוטה הא דם שחיטה לא מכשר כיון דקאמר נריך מחשבה וליכא אכתי שם אוכל עליו עד שחישב

מחשבת חיים לא שמה מחשבה f). ואע"ג דלא חשיב לאוכלו מחיים כיון דמיוחד לאוכל אדם לא פקע שם אוכל מיניה במה שנתנבלה עד שיפסל מלאכול לכלב אי מחשבת ב אי מחשבת... זיים שמה מחשבה: **ראיבראי** ממר אפרוחין במדבר שלא היתה עליהם מחשבה מעולם: תרנגולתא דאגמא שריא. שני מינין הם אותו מין שני מינין זהם אחזו מין שנקראין בלשון זכר אסירי הזכר והנקבה אבל אין לפרש שיהא מין אחד חלוק הזכר מן הנקבה: אלא בכפרים מי איכא למ"ד דלא ד׳ סימנים דמנשר ילפינןי): בעי מחשבה. תימה מאי בעי מחשבה. תימה מאי פריך דילמא ר' יוחנן כן גורי פליג אהך מתני' וכי משני גתו מאסתו ועשאו כפר. צ"ל דר' יוחנן כן גורי פליג עלה. ומי' מצי למימר דר' יוחנן בן נורי סבר דלא נפסלה מחמת הגת וי״ל דלרבנן פריך משום דס״ל דלא על חנם נקט נפל לגת וות צלי וות נקט נפל לגוו הלכך פריך אילימא ככפרים בלא נפל נמי צריך מחשבה ומעיקרא דפריך אילימא בכרכים משמע ליה דמחמת נפילה בגת לא נמאס כולי האי שיעשה כפר עד דמשני

> פשיטא רצוין מחשבה ככוו הבשר אבל גבי כרכין גרס והחלב ומיירי בחלב שחוטה: א) נראה דל"ל דאי שמה מחשבה אע"ג דלא חשיב
> לאוכלו וכו'. וכן בחוס' לריך
> להגיה ולסרס דבריהם ול"ל אבל אי שמה מחשבה אע"ג חבר קר שנהי ממשבה מע"ב דמחיים לא חשב לאכלה וכר׳ והרי מתה לא פקע וכר׳.

ר' זירא גיתו מאסתו כו': ל"ג גבי כפרים והחלב דאי

ל"ג גבי כפרים והחלב דאי בחלב שחוטה כיון דקאמר צריך מחשבה ולא הוה עליה תורת אוכל בשעת שחיטה לא מכשר ליה דם שחיטה כדמוכח בהעור

והרוטב מההיא דעולשין

שהדיחן דהכשר אינו מועיל שהדיחן דהכשר אינו מועיל עד שיהא עליו תורת אוכל וא"כ אמאי אינו צריך הכשר ואי בחלב דנבלת

הכשר האי בותב הבחת בהמה טהורה אמאי אין צריך הכשר הלא אין לנו שום טומאה כדאמרינן בפי כל שעה מחלב נבלה וחלב

טרפה יעשה לכל מלאכה

ואי בחלב בהמה טמאה

פשיטא דצריר מחשבה כמו

חבור לא שמה מחשבה אמר רבא אף אנן נמי תנינא שי"ג דברים נאמרו בנבלת עוף מהור וזה אחר מהן יצריכה מחשבה ואינה צריכה הכשר אלמא מחשבת חיים לא שמה מחשבה הכא נמי מחשבת חבור לא שמה מחשבה רבי זירא אמר הכא בגוזל שנפל מן הרום עסקינן דלא הוה קמן דלחשוב עליה א"ל אביי תרנגולת שביבנה מאי איכא למימר א"ל תרנגול ברא הוה אחיכו עליה תרנגול ברא עוף ממא הוא ועוף ממא מי קמטמא אמר להו אביי יגברא רבה אמר מילתא לא תחיכו עליה בתרנגולת שמרדה ומאי ברא דאיבראי ממרה רב פפא אמר תרנגולתא דאגמא הואי רב פפא למעמיה ידאמר רב פפא תרנגול דאגמא אסור תרנגולתא דאגמא שריא וסימניך עמוני ולא עמונית דרש מרימר תרנגולתא דאגמא אסירא חזיוה רבגן דדרסה ואכלה והיינו גירותא ת"ר דיגוזל שנפל לגת וחשב עליו להעלותו לכותי ממא לכלב מהור ר' יוחנן בן נורי אומר אף לכלב ממא א"ר יוחגן בן נורי ק"ו אם מטמא מומאה חמורה שלא במחשבה לא יממא מומאה קלה שלא במחשבה אמרו לו לא אם אמרת במומאה חמורה שכן אינה יורדת לכך תאמר בטומאָה קלה שכן יורדת לכך אמר לָהן תרנגולת שביבנה תוכיח שיורדת לכך וממאוה שלא במחשבה אמרו לו יימשם ראיה כותים היו שם וחשבו עליה לאכילה במאי עסקינן אילימא בכרכים למה לה מחשבה והתנן סינכלת בהמה מהורה בכל מקום ונבלת עוף מהור והחלב בכרכים אין צריכין לא מחשבה ולא הכשר אלא בכפרים ומי איכא למ"ד דלא בעיא מחשבה יוהתנן הנבלת בהמה ממאה בכל מקום יונבלת עוף מהור בכפרים צריכה מחשבה ואינה צריכה הכשר א"ר זעירא בר חנינא לעולם בכרך וגתו מאסתו ועשאתו ככפר א"ר יוחנן בן נורי קל וחומר אם מממאה מומאה חמורה שלא במחשבה לא תממא מומאה קלה שלא במחשבה אמרו לו לא אם אמרת במומאה חמורה שכן אינה יורדת לכך מאי אינה יורדת לכך אמר רבא הכי קאמרי ליה לא אם אמרת

נמי לא בעי הכשר מים ולא הכשר נגיעת שרץ. הכשר היינו דבר שמכשירו לטומאה כגון שרץ ומים: אף לכלב טמא. טומאת אוכלין ולאו משום דאכילת כלב מחשבה היא אלא לר׳ יוחנן בן נורי לא בעי מחשבה: טומאה המורה. כגון האוכלה מטמא בגדים בבית הבליעה ואפילו לא חשב עליו כגון שלא ידע שוה הוא: שומאה קלה. אוכלין ומשקין: אינה יורדם לכך. אינה יורדת לדין מחשבה. ולקמן מפרש מה היא: **חרנגולם שביבנה חוכיה.** שמתה תרנגולת ביבנה ובא מעשה לפני חכמים וטמאוה שלא במחשבה ואף על פי שיורדת לכך כלומר דלטומאה קלה טמאוה שלא במחשבה ובטומאה קלה אמרת יורדת לכך: **ככל מקום.** ואפילו בכפרים דליכא אוכלין מרובין סתמא לאכילה: **ונכלת עוף עהור בכרכים.** דאיכא עם רב ואוכלין הכל וכן חלב בהמה דכרכים אין לריכין מחשבה אבל בכפרים בעי מחשבה: נבלת בהמה טמאה בכל מקום. סתמא לאו לאכילה הלכך בעיא מחשבה. ונהי דאי איכא כזית בלא מחשבה מטמיא אפילו אדם וכלים וכל שכן אוכלין ומשקין אלא להכי מהניא מחשבתה דאי איכא פחות מכביצה שאר אוכלין ופחות מכזית נבלה משלים לכביצה אי חשיב (4) ליה מצטרפא בהדייהו ומקבלת טומאה במגע שרץ ואי לא לא: **ואינה צריכה הכשר**. דסופה לטמא טומאה חמורה: **לעולם בכרך**. והיינו טעמא דלרבנן בעיא מחשבה דגת שנפל למוכה מאסמו ואינו הגון לאכילה כל כך:

במומאה